

Раннє втручання.

Що це?

«Втрутимося в проблему раніше, ніж вона втрутиться в життя сім'ї». Так звучить гасло Раннього втручання (РВ).

Це комплексна послуга допомоги родинам, що виховують дітей до чотирьох років. Фахівці підтримують та супроводжують сім'ї з малечою, в якій є порушення розвитку або існує ризик, що вони з'являться.

Дослідження підтверджують, що перші роки життя дитини є визначальними для її подальшого росту та розвитку і впливають на її майбутнє. При цьому кожна дитина пізнає світ у своєму темпі і потребує різного обсягу зусиль з боку дорослих, особливо, якщо мова йде про дітей із порушеннями розвитку.

Важливо інвестувати у розвиток таких дітей у ранньому віці, адже це допомагає уникнути більш серйозних проблем у майбутньому. Однією з успішних світових методик у зазначеному напрямі є розвиток системи раннього втручання.

Раннє втручання є всесвітньо визнаною послугою, отримання якої максимально збільшує шанси дітей на реалізацію власного потенціалу, дає змогу максимально ефективно використовувати потенціал сім'ї для розвитку дитини та її підготовки до здобуття освіти в закладах освіти. Крім того, зазначеною послугою забезпечуються потреби сім'ї у професійній

психологічній допомозі, а також повноцінна участь членів сім'ї в житті суспільства.

Раннє втручання – це міждисциплінарна сімейноцентрована система допомоги дітям раннього віку (від народження до 3-х років) із порушеннями розвитку та дітям груп біологічного й соціального ризику, спрямована на покращення розвитку дитини та підвищення якості життя родини.

Раннє втручання включає:

- Супровід сімей, які виховують малюків із порушенням розвитку
- Підтримку родини в подоланні кризи
- Допомогу родині у розвитку життєво необхідних умінь та навичок у дитини
- Сприяння покращенню взаємодії малюка із членами родини та соціуму

Для кого раннє втручання?

Для сімей, які виховують дітей від народження до трьох повних років, у яких:

Встановлено певний діагноз, що супроводжується затримками розвитку дитини (незалежно від ступеня тяжкості). Наприклад, дитячий церебральний параліч, розлади аутистичного спектра, синдром Дауна, епілепсія та інші.

Визначено затримку в розумовому, моторному, соціально-емоційному та комунікативному розвитку за допомогою скринінгів або тестів.

Є ризик появи затримки розвитку внаслідок певних біологічних та соціальних чинників. Наприклад, діти, народжені раніше терміну; діти, народжені з малою вагою та інші; діти, які перебувають в будинку дитини; сім'ї, які отримали будь-який травматичний досвід.

Сім'ї, де батьки мають сумніви та хвилювання щодо розвитку своєї дитини або питання стосовно відносин із маленькою дитиною, її поведінки та взаємодії з іншими людьми.

У закладах охорони здоров'я Запорізької області розширене охоплення послугою раннього втручання за принципом раннього виявлення дітей, які мають

порушення розвитку або в яких існує ризик виникнення таких порушень:

КНП «Запорізька обласна клінічна дитяча лікарня» ЗОР виявлення хворих дітей з періоду новонародженості проводиться у відділенні патології новонароджених.

У педіатричному відділенні для дітей грудного віку проводиться реабілітація за пакетом «Медична реабілітація немовлят, які народились передчасно та/або хворими, упродовж перших трьох років життя». Наявний катамнестичний кабінет.

Також, пакет «Медична реабілітація немовлят, які народились передчасно та/або хворими, упродовж перших трьох років життя» підписаний з НСЗУ і у КНП «Міська дитяча лікарня № 5» Запорізької міської ради. Послуги надаються на базі відділення фізичної та реабілітаційної медицини цього закладу.

У КУ «Запорізький обласний спеціалізований будинок дитини «Сонечко» ЗОР, з 24.02.2022 послуга раннього втручання *тимчасово не надається*, проте у фахівців залишається можливість консультувати родини за телефоном або в режимі онлайн, надавати індивідуальні рекомендації, супроводжувати та підтримувати сім'ї у кризових ситуаціях, покращувати адаптацію дитини до нових умов проживання або при переході до іншого закладу освіти, реабілітаційного центру.

У диспансерно-поліклінічному відділенні КНП «Обласний центр з надання психіатричної допомоги» ЗОР удосконалюється спадкоємність між сімейними лікарями, дитячими неврологами та дитячими психіатрами закладу з метою раннього виявлення порушення розвитку або ризику виникнення таких порушень.

Сімейними лікарями, лікарями-педіатрами проводиться спостереження за дітьми на закріплених територіях.

(<https://doz.zoda.gov.ua/news-deialnist/3883-u-zakladakh-okhoroni-zdorov-ya-zaporizkoji-oblasti-rozshirene-okhopennya-poslugoyu-rannogo-vtruchannya-za-printsipom-rannogo-viyavlennya-ditej-yaki-mayut-porushennya-rozvitku-abo-v-yakikh-istue-rizik-viniknennya-takikh-porushen>);